

...МИ ВСІ В ОДНОМУ ЧОВНІ

ОБ'ЄКТ "УКРИТТЯ". СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

20 років тому, протягом 206 днів і ночей, щосекунди ризикуючи власним здоров'ям і навіть життям, герої-чорнобильці творили об'єкт "Укриття". Аналогів йому дотепер не знають світова будівельна теорія й практика. Він і нині — неперевершений зразок сучасної технічної

думки, надійний захист від згубного впливу радіаційного випромінювання — стверджують спеціалісти. Підтвердження — два десятиліття безпечної роботи. За вказаний період він виконав своє завдання. Втім, термін експлуатації ОУ обме-

жений. Спеціалісти гарантують нам ще п'ять років спокою. То ж за цей час належить звести новий, такий же безпечний, крім того технологічний бар'єр на шляху розповсюдження радіоактивності.

А про те, як це краще зробити, і

йшла мова на засіданні круглого столу "20 років об'єкта "Укриття" — результати та перспективи", який напередодні річниці вгамування техногенної стихії відбувся в місті енергетиків Словутичі.

Далі — на 2-ій стор.

...МИ ВСІ В ОДНОМУ ЧОВНІ

ОБ'ЄКТ "УКРИТТЯ". СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Продовження.
Початок на 1-ій стор.*

В обговоренні, яке продовжувалось майже сім годин поспіль, взяли участь знані вітчизняні та іноземні спеціалісти, зокрема, академіки НАНУ Віктор Бар'яхтар і Валерій Кухар, директор Інституту проблем безпеки АЕС НАНУ Олександр Ключников, директор Інституту високих технологій та експериментального машинобудування РНЦ "Курчатівський інститут" (Росія) Валерій Гніденко, представники КІЕПа, "Атомбудекспорта" (Росія), підприємства "Радон" тощо. Більшість з них свого часу займались проектуванням, будівництвом або експлуатацією об'єкта. Зупи-

нилися на історії зведення існуючого "Укриття", вшанували заслуги і пам'ять тих, хто заплатив за перемогу над техногенною стихією, що вийшла з-під контролю, не лише роками напруженої праці, а й здоров'ям, а почасти, й життям. До минулого звертались практично всі виступаючі. Це і не дивно, бо в минулому бере свій початок наше майбутнє, бо без міцних підвалин, міцного фундаменту минулого неможливе стабільне майбутнє. Тому, згадуючи про минуле, посилаючись на його досвід і приклади, зупинилися на завданнях, які необхідно виконати та складних і важких проблемах, що стоять на шляху їх реалізації.

Неприємно, але факт: у кінці минулого століття Україна була визнана однією з найбільш корумпованих країн. То ж, щоб прийняття важливого рішення, що може позначитись і на долі всіх наступних поколінь, не залежало від ступені підкупності чи чесності однієї людини, українські законодавці вирішили запровадити тендерні закупівлі товарів і послуг на державному рівні. Прозорість прийняття рішень тепер збільшилась, а вірогідність купівлі рішення — зменшилась. Та... Кожна медала має дві сторони, продовження наших переваг є наші недоліки, немає абсолютного добра й абсолютного зла тощо. То ж, враховуючи обов'язкові процедурні питання, прийняття рішен-

ня тепер розтягується в часі — на місяці, а іноді й на роки, як свідчить гіркий досвід з визначенням підрядника робіт на будівництво нової оболонки ОУ. Тендерним процедурам не видно кінця, — константували промовці, а між тим підганяє час.

Багато критики пролунало на адресу всіх урядів України за нерозуміння проблеми Чорнобиля та відсутність чіткої системи керівництва з ліквідації наслідків аварії на державному рівні. Цьому питанню, зокрема багато уваги приділив академік Валерій Кухар. Він також наголосив: щоб мати світле майбутнє, надзвичайно важливо виносити висновки з минулого та все робити вчасно.

Одна з бід "Укриття" — те, що немає єдності у адміністрації і вчених, і те, що на всіх рівнях уряду немає, хоча б на рівні віце-прем'єра, яка відповідала б за нього — підтримав його академік Віктор Бар'яхтар. Також він наголосив на необхідності роботи з громадськістю.

Незважаючи на те, що урядом України вже затверджене рішення: яким має бути нове екологічнобезпечне укриття, чи не найбільше дебатів точилося довкола питання, яке сформулював Михайло Уманець: "Навіщо ми будемо". Прозвучала навіть думка про те, що варіант, прийнятний до виконання — це літак, який сьогодні вміють підняти в повітря, але ще придумали, як його можна посадити. Вчений з Петрограду Іван Моїсєєв нагадав про існування іншого, на його переконання, більш прийнятнього й безпечного варіанту "моноліт". І запропонував, поки ще не всі питання з будівництвом вирішені, провести міжнародну експертизу існуючих проектів. "У мене таке враження, що ар-

ка — це літак, на якому можна не лише підняти в повітря, але й сісти на землю" — заперечив академік НАНУ Віктор Бар'яхтар. Але, незважаючи на авторитетне резюме, схоже, враження про правильність раніше прийнятого рішення не склалося.

Відомо, що нашій країні самій впоратись з наслідками Чорнобильської катастрофи — не до снаги. Тому дуже велика надія на фінансову допомогу світового співтовариства. Тож прозвучала думка: наші суперечки можуть призвести до того, що міжнародна спільнота припинить фінансові вливання. Тому треба брати те, що дають і будувати те, що вже затверджено. ...Народний досвід твердить, що краще синиця в долоні, ніж журавель у небі. Але чи не стане синиця такою ж купою металу і бетону, як зведена в зоні відчуження будова, що вже поглинула 45 млн. доларів, а тепер стоїть німим докором усім нам? Якщо трітяться так, кому від цього буде легше? Адже тоді Україна навіки втратить не лише фінансову допомогу, але й повагу. І, не доведи Господи, ще чогось невинного не лише для нас, але й всіх землян.

І останнє. Аксиома, що світло — ворог темряви. І що тільки витягуючи негативні явища на суд громадськості їх можна подолати. То ж якось, як би сказати м'якше, дивно прозвучало звинувачення Вадима Гришенка (ДКЯРУ) з адресу керівництва станції за спробою винести сміття з господи, а саме — запобігти явищам корупції довкола Чорнобиля. Адже, як зазначив один з учасників круглого столу, проблема Чорнобиля — це наша спільна проблема. І ми всі в одному човні. І хто б його не розгойдував — постраждаємо ми всі. Пам'ятаймо про це!

Галина МОЙСЄВА

Продовження розмови в кулуарах